

Kroje

Kroje

Kroje

Kroj představuje oděv charakteristický pro určitý kraj. V České republice, v oblastech spjatých s historickým zemským dělením, prošly kroje lidových vrstev vcelku složitým vývojem. Lidový oděv tak lze jen s obtížemi řadit čistě historicky.

V současnosti se již kroje v České republice běžně nenosí, ale lidé je stále oblékají při tradičních lidových slavnostech a zábavách, jako jsou hody a masopusty. Tato tradice je silnější ve východní části země, na Moravě.

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Blata

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Folk costumes

Tschechische Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Die Tracht ist eine für einen gewissen Landstrich charakteristische Bekleidung. In der Tschechischen Republik, in den mit der historischen Landesaufteilung verbundenen Gebieten, machten die Volkstrachten eine ziemlich komplizierte Entwicklung durch. Die volkstümliche Bekleidung kann somit nur schwer rein historisch eingeteilt werden.

Gegenwärtig werden Trachten in der Tschechischen Republik nicht mehr getragen, aber die Menschen ziehen sie immer noch bei traditionellen Volksfesten und -vergnügen an, wie zu Schlachtfesten oder zu Fasching. Diese Tradition ist im Osten des Landes, in Mähren, stärker.

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Trachten

Mušský kroj byl protiváhou barevné zdobnosti a košatosti ženského kroje. Kroj byl elegantní, ve svrchních kusech laděn do tmavě zelené či tmavě modré. Kalhoty bývaly ze žluté jelení kůže, nohy ve vysokých kožených botách. Na hlavách muži nosili vysokou kožešinovou čepici.

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

or “výkladek” around the neck above an embroidered shirtfront.

The male costume was a counterweight to the colorful ornateness and expansiveness of the female attire. The costume was elegant with a harmonious blend of dark green or dark blue in the upper parts. The trousers were made of yellow deerskin, with high leather boots on the feet. The men wore a high fur cap on their heads.

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Um den Hals über der bestickten Hemdbrust trug man eine „Auslage“, einen „výkladek“.

Die Männertracht bildete ein Gegenstück zum bunten Zierrat und zum Reichtum der Frauentracht. Die Tracht war elegant, in den oberen Teilen ins Dunkelgrüne oder Dunkelblaue abgestimmt. Die Hosen waren gewöhnlich aus gelbem Hirschleder, die Füße steckten in hohen Lederschuhen. Auf dem Kopf trugen die Männer eine hohe Pelzmütze.

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Doudlebsko

Opasky nebyly jen dekorativním doplňkem, ale schovávaly se v nich peníze, hlavně když byl muž na cestách.

8 Haná

Stejně jako jiné oblasti Čech a Moravy měla i Haná svůj typický kroj. Ten plně odpovídá rázu kraje – je důstojný a přece půvabný, mužský někdy může budit dojem příliš honosného a furiantského, je ale velmi krásný. V okolí Haček, vzhledem k podhorskému charakteru krajiny a větší chudobě lidu, nebyl kroj tak nákladný, pouze napodoboval hanácký a čím dále od Hané, tím byl jednodušší, bez bohatství vyšívaných ozdob. Záhy byl nahrazen obyčejným občanským oděvem.

Mužské kroje mívaly nejrůznější doplňky. K nejzajímavějším patří kožené hanácké pásy vyráběné v okolí Litovle a zdobené vtloukáním jemných kovových plíšků, mnohdy kombinovaných s výšivkou uzounkými řemínky z různobarevné kůže.

Hanácký kroj se liší podle jednotlivých lokalit, zejména barvou kalhot – gati – a haleny či formou klobouku. Například Hanák u Kroměříže, Holešova a Prostějova má červené široké koženky (Slováci jim říkají „baně“) pod koleny zadrhnuté střapci.

Lýtka od kolen po kotníky jsou oděna do plátěných „veliček“ asi o třetinu přesahujících boty. Ty jsou vysoké, lesklé, vpředu nahoře opatřené vlněnou růžičkou. Hanácká vesta je ze zelené látky, kolem dírek pestře vyšitá a ozdobena lesklými (mnohdy stříbrnými)

accessory, but were also used to carry money, especially when the man was traveling.

Haná

Just like other areas in Bohemia and Moravia, Haná also had its typical folk costume. This dress fully corresponds to the character of the region—it was dignified and attractive. The male attire can sometimes give the impression of being too opulent and boastful, but it is very beautiful. In the vicinity of Hačky, the costume was not so expensive in view of the submontane character of the landscape and the greater penury of the people. It merely imitated the Haná costume. The further one went from Haná, the simpler the embroidered decorations were, without any opulence, and common plain clothes soon supplanted the costume.

The male costumes had the most varied accessories. The most interesting of these comprised leather Haná belts made in the vicinity of Litovel, which were adorned with fine metal strips hammered into them and often combined with embroidery of very narrow straps of multicolored leather.

The Haná costume is distinguished according to individual localities, particularly through the color of the trousers—gate—and the tunic or the shape of the hat. For example, a Haná native in Kroměříž, Holešov and Prostějov would have red leather trousers (Moravian Slovaks call them “bane”) tied under the knees with tassels.

The calves from the knees to the ankles are clothed in linen leg wraps, or “velický.” These cover about a third of the boots, which are high, and shiny with a woollen rosette on top at the front. The Haná waistcoat is made from green material, which is colorfully embroidered around the holes and adorned with bright (often silver) buttons.

dienten auch als Aufbewahrungsort für Geld, vor allem, wenn der Mann auf Reisen war.

Haná

Genauso wie andere Gebiete in Böhmen und Mähren besaß auch Haná seine typische Tracht. Diese entsprach gänzlich dem Charakter der Landschaft, würdevoll und doch anmutig. Die Männertracht konnte manchmal einen zu prunkvollen und protzigen Eindruck hervorrufen, sie war allerdings sehr schön. In der Umgebung von Hačky war die Tracht aufgrund des Vorgebirgscharakters der Landschaft und der größeren Armut der Leute nicht so aufwändig, sie ahmte die Tracht von Haná lediglich nach und je mehr man sich von Haná entfernte, desto einfacher wurde sie und verlor den Reichtum der gestickten Verzierungen. Sie wurde früh durch gewöhnliche bürgerliche Kleidung ersetzt.

Die Männertrachten hatten im allgemeinen verschiedene Accessoires. Zu den interessantesten gehörten die Ledergürtel von Haná, die in der Gegend von Litovel (Littau) hergestellt und durch das Einhämmern feiner Metallplättchen verziert wurden, die oftmals durch enge Riemen aus verschiedenfarbigem Leder mit Stickereien kombiniert waren.

Die Tracht von Haná unterscheidet sich nach den jeweiligen Gegenden, vor allem durch die Farbe der Hosen – sog. „gatě“ – und der Blusen oder die Hutform. Der Einwohner von Haná bei Kroměříž (Kremsier), Holešov (Holleschau) und Prostějov (Proßnitz) trägt zum Beispiel rote breite Kunstlederhosen (von den Slowaken werden sie „baně“ genannt), die unter den Knien mit Troddeln festgesteckt werden.

Die Waden sind bis zu den Knöcheln mit Leinenwickeln – „veličky“ – umwunden, die um etwa ein Drittel über den Schuh hinausgehen. Die Schuhe sind hoch und glänzend und an der vorderen Oberseite mit einer kleinen Wollrose verziert. Die Weste der Tracht von Hana ist aus grünem Stoff, um die Knopflöcher herum bunt bestickt und mit glänzenden (oftmals silbernen) Knöpfen verziert.

knoflíky. Kolem těla je kožený, pěkně vyšívaný pás, široký asi na dlaň. Svátečním hanáckým oděvem je dlouhý modrý plášť s hojnými našasenými límci, v zimě také dlouhý, až na paty sahající červenavý nebo hnědý kožich. Hanáci nosili dlouhé vlasy a vyholené tváře.

Vdané ženy nikomu (ani vlastnímu muži) vlasy neukázaly, to by bývala hanba. Šátek musel vlasy úplně skrýt. Při práci a hlavně za letních veder, když byl šátek na obtíž, braly si vdané ženy na hlavu bílé, ozdobně pletené čepce, které si ponechávaly i pod šátek, aby se ušetřil a nemastil od vlasů.

Chebsko

Chebský kroj nese znaky oděvu německého etnika, které v době zrání krojů bylo na Chebsku silně zastoupeno. Krajobové oděvy se zde ustálily do poměrně jednotné podoby, kterou najdeme v Pošumaví i Krušnohoří.

V chebském kroji převládá černá barva u žen i mužů. V kroji jsou časté součásti šité z brokátu a hedvábí. Ženy nosily sametové vypracované šněrovačky a přes prsa nakoso šátek. Typické pro ženský chebský kroj bylo zvláštní vázání šátku na hlavě v týle a do věnce nad čelem.

Zvlátností chebské oblasti je i používání stříbrných šperků, které byly výraznou součástí ženského kroje. Tyto kroje se nosily nejen v oblasti Chebska, ale i v Krušnohoří. Na Karlovarsku, v okolí Žlutic či Teplé a na dalších místech západního pohraničí se ženský kroj vyznačoval zlatými či stříbrnými čepci se stuhami v týle.

There is a leather, nicely embroidered belt, about as wide as a palm, around the body. Festive Hana attire comprises a long blue coat with copious pleated collars. Men from Haná wore long hair with a shaven face.

Married women did not show their hair to anyone (not even their own men). It would be a source of shame if this were to happen. A headscarf had to cover the hair completely. While working, (especially in the summer heat when a headscarf would be bothersome) married women wore a white decoratively knitted bonnet on their heads, which they also left on under the headscarf in order to spare it and not get it greasy from the hair.

Cheb region (Chebsko)

The Chebsko folk costume bears the hallmarks of the German ethnic group, which was strongly represented in Chebsko at the time folk costumes were being refined. Regional clothing here settled into a relatively uniform appearance, which we can find in the area of the Šumava Mountains and the Ore Mountains (Krušné hory).

In the Chebsko costume, the color black predominates among both men and women. In the costume, there are often parts sewn from brocade and silk. Women wore elaborate velvet bodices and a scarf at an angle across the breast. One typical feature of the female Chebsko costume was the special manner in which the scarf was tied, on the head at the nape into a crown above the forehead.

A peculiar feature of the Cheb region is the use of silver jewelry, which was a distinctive part of the female costume. These costumes were not only worn in Chebsko, but also in the Ore Mountains. In Karlovy Vary, in the vicinity of Žlutice or Teplá, and in other places in the western border areas, the female costume was distinguished by gold or silver bonnets with ribbons at the nape.

Um den Körper sitzt ein lederner, schön bestickter Gürtel, der etwa eine Hand breit ist. Die Festkleidung von Hana bildet ein langer blauer Mantel mit reich gebauschtem Kragen, im Winter auch ein langer, bis auf die Hacken reichender rötlicher oder bräunlicher Pelzmantel. Die männlichen Einwohner von Haná trugen lange Haare und waren rasiert.

Die verheirateten Frauen zeigten niemandem (nicht einmal dem eigenen Mann) ihre Haare, das wäre eine Schande gewesen. Ein Tuch musste die Haare gänzlich verdecken. Bei der Arbeit und hauptsächlich während der Sommerhitze, wenn das Tuch lästig war, setzten sich die verheirateten Frauen weiße verzierte Strickhauben auf, die sie auch unter dem Tuch behielten, um es zu schonen, damit es nicht von den Haaren fettig wurde.

Cheb (Eger) und Umgebung

Die Tracht von Eger trägt die Merkmale der Bekleidung der deutschen Bevölkerung, die in der Zeit des Heranreifens der Trachten in Eger und Umgebung stark vertreten war. Die Regionalbekleidung konsolidierte sich in verhältnismäßig einheitlicher Form, die wir auch in den Gebieten um den Böhmerwald und das Erzgebirge antreffen.

In der Tracht von Eger ist bei Frauen wie bei Männern Schwarz dominierend. Häufige Bestandteile der Tracht sind aus Brokat und Seide. Die Frauen trugen samtene ausgearbeitete Mieder und schräg über die Brust ein Tuch. Typisch für die Frauentracht von Eger war die besondere Art und Weise des Bindens des Kopftuches im Nacken und in Form eines Kranzes über die Stirn.

Eine Besonderheit des Gebietes von Eger ist der Silberschmuck, der einen markanten Bestandteil der Frauentracht bildete. Diese Trachten wurden nicht nur im Gebiet von Eger, sondern auch im Erzgebirge getragen. Um Karlsbad, in der Gegend von Žlutice oder Teplá sowie an weiteren Orten des westlichen Grenzgebiets war die Frauentracht durch goldene oder silberne Hauben mit Bändern im Nacken gekennzeichnet.